

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 3 Ιουνίου 2013 (05.06)
(OR. fr)**

**6139/13
ADD 1 REV 3**

LIMITE

**ASIM 10
MA 1**

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

της: Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου
προς: την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / το Συμβούλιο
Θέμα: Κοινή δήλωση για τη θέσπιση εταιρικής σχέσης κινητικότητας μεταξύ του Βασιλείου του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της

Το Βασίλειο του Μαρόκου, η Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «ΕΕ») και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη της, ήτοι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Βασίλειο του Βελγίου, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Πορτογαλική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Σουηδίας και το Ηνωμένο Βασίλειο (εφεξής «οι υπογράφωντες»),

- **ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** ότι το ζήτημα της μετανάστευσης καταλαμβάνει σημαντική θέση στην υποδειγματική εταιρική σχέση που συνδέει το Μαρόκο και την ΕΕ από πολλές δεκαετίες,
- **ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ** την ανάγκη να καταβάλλουν κοινές προσπάθειες σε πνεύμα συνεργασίας με σκοπό μια καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης, βάσει μιας ολοκληρωμένης και ισορροπημένης προσέγγισης προς το κοινό συμφέρον,

- ΕΝΕΡΓΩΝΤΑΣ εντός του υφιστάμενου πλαισίου της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Μαρόκου, ιδίως βάσει της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο 2000, του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου του 2005 το οποίο θεσπίστηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, καθώς και του νέου κοινού εγγράφου του 2008 σχετικά με την ενίσχυση των διμερών σχέσεων (προηγμένο καθεστώς) και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του προηγμένου καθεστώτος (2013-2017),
- ΕΝΕΡΓΩΝΤΑΣ σύμφωνα με τις περιφερειακές και διεθνείς διαδικασίες στις οποίες συμμετέχουν το Μαρόκο και η Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως τον ευρωπαϊκό διάλογο για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη (διαδικασία του Ραμπάτ), τον διάλογο ΕΕ-Αφρικής, την ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση, τον διάλογο 5+5 και το διεθνές φόρουμ για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη και ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ επίσης τον διάλογο ΑΚΕ-ΕΕ για τη μετανάστευση, βάσει της Σύμβασης του Κοτονού,
- ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ τη συνολική προσέγγιση των ζητημάτων μετανάστευσης και κινητικότητας την οποία υιοθέτησε η ΕΕ και ιδίως τις τέσσερις επιχειρησιακές προτεραιότητες που προβλέπονται σε αυτή, καθώς και τις προτεραιότητες της μαροκινής κυβέρνησης στον τομέα της μετανάστευσης και της ανάπτυξης,
- ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων αποτελεί βάση της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ και του Μαρόκου, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των σχέσεων με τις τρίτες χώρες,
- ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την ποιότητα των σχέσεων μεταξύ του Μαρόκου, αφενός, και της ΕΕ και των συμμετεχόντων κρατών μελών, αφετέρου, στον τομέα της μετανάστευσης, και σημειώνοντας τα επιτεύγματα που έχουν σημειωθεί στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών και μέσων σε αυτόν τον τομέα,
- ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη συμβολή των Μαροκινών που ζουν στην Ευρώπη στην προσέγγιση και ανάπτυξη των σχέσεων Μαρόκου - Ευρώπης,
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τα οφέλη και το θετικό αντίκτυπο μιας ελεγχόμενης διαχείρισης της μετανάστευσης, τόσο για τα υπογράφοντες όσο και για τους μετανάστες, λόγω της συμβολής της στην ανάπτυξη των ανθρώπινων, οικονομικών και εμπορικών ανταλλαγών μεταξύ των μερών,

- ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την αποφασιστικότητά τους να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους στο μεταναστευτικό τομέα βάσει μιας σφαιρικής και ισορροπημένης προσέγγισης που να λαμβάνει υπόψη όλες τις πτυχές που συνδέονται με το εν λόγω ζήτημα, με βάση τους τέσσερις άξονες προτεραιότητας που καθορίζονται στην παρούσα κοινή δήλωση,
- ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις κοινές ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 8ης Μαρτίου και 25ης Μαΐου 2011, με τίτλο «Εταιρική σχέση με τις χώρες της Νότιας Μεσογείου για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία» και «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει», καθώς και την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Μαΐου 2011 με τίτλο «Διάλογος για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια με τις χώρες της Νότιας Μεσογείου»,
- ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ιδιαιτερότητα του Μαρόκου ως χώρας προέλευσης, διέλευσης και, όλο και περισσότερο, τελικού προορισμού των μεταναστευτικών ροών και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τις συνεχείς του προσπάθειες για τον έλεγχο των μεταναστευτικών οδών, μεταξύ άλλων και δια θαλάσσης, την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και των διασυνοριακών δικτύων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας,
- ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η πρόληψη και ο έλεγχος της λαθρομετανάστευσης πρέπει να ενισχυθούν με σφαιρικό και συνεργατικό τρόπο μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων χωρών και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η φτώχεια και οι κοινωνικοοικονομικές ανισοροπίες αποτελούν θεμελιώδη αίτια κάθε μεταναστευτικής κίνησης,
- ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών δεν μπορεί να γίνει μόνον με μέτρα ελέγχου αλλά απαιτεί συντονισμένη δράση για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της μετανάστευσης, ιδίως μέσω της εφαρμογής αναπτυξιακών προγραμμάτων στις χώρες καταγωγής,
- ΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ότι μια αποτελεσματική συνεργασία με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της μετανάστευσης στην ανάπτυξη και η από κοινού οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης και της κινητικότητας αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για μια αποτελεσματική και αμοιβαίως επωφελή διαχείριση της μετανάστευσης,

- ΕΝΕΡΓΩΝΤΑΣ με σεβασμό των νομοθετικών πλαισίων του Μαρόκου, της ΕΕ και των συμμετεχόντων κρατών μελών,
- ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις αποστολές της ΕΕ στο Μαρόκο στις 13 Οκτωβρίου 2011, 6 Δεκεμβρίου 2011, 28 Μαΐου 2012, 18 και 19 Οκτωβρίου 2012, 14 και 15 Φεβρουαρίου 2013 και 28 Φεβρουαρίου 2013 στο πλαίσιο του διαλόγου για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ να θεσπίσουν μια εταιρική σχέση για την κινητικότητα, με τους εξής στόχους:

- την καλύτερη διαχείριση της κυκλοφορίας των προσώπων για διαμονές μικρής διάρκειας καθώς και της νόμιμης μετανάστευσης και της μετανάστευσης για εργασιακούς λόγους, λαμβάνοντας υπόψη, για την τελευταία, την κατάσταση της αγοράς εργασίας των υπογραφόντων,
- την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της μετανάστευσης και της ανάπτυξης, επιτρέποντας την αξιοποίηση του δυναμικού της μετανάστευσης και των επωφελών επιπτώσεών της στην ανάπτυξη του Μαρόκου και των ευρωπαϊκών χωρών,
- την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και των δικτύων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας και την προαγωγή μιας αποτελεσματικής πολιτικής σε θέματα επιστροφής και επανεισδοχής που θα σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, την ισχύουσα νομοθεσία και την αξιοπρέπεια των μεταναστών.
- την τήρηση των διεθνών δεόντως επικυρωμένων πράξεων για την προστασία των προσφύγων.

Προς τον σκοπό αυτό ΘΑ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΥΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ για την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας τους σε θέματα μετανάστευσης, κινητικότητας και ασφάλειας σε πνεύμα καταμερισμού των ευθυνών και αλληλεγγύης, ακολουθώντας ιδίως τους εξής προσανατολισμούς:

Κινητικότητα, νόμιμη μετανάστευση και ένταξη

1. Συνέχιση της βελτίωσης των όρων παροχής προξενικών υπηρεσιών και των διαδικασιών χορήγησης θεωρήσεων Σένγκεν.
2. Συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και του Μαρόκου για την απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και νόμιμης διαμονής (μεταξύ άλλων μέσω της δυνατότητας χορήγησης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων και μεγαλύτερης διάρκειας, καθώς και της παραχώρησης απαλλαγών από την υποχρέωση καταβολής τελών σύνταξης φακέλου για ορισμένες κατηγορίες προσώπων).
3. Έναρξη διαπραγματεύσεων μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες των υπογραφόντων, για τη σύναψη συμφωνίας διευκόλυνσης της χορήγησης θεωρήσεων, με σκοπό τη μεγαλύτερη κινητικότητα μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου.
4. Καλύτερη ενημέρωση των μαροκινών πολιτών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης στην ΕΕ, μεταξύ άλλων σχετικά με τους όρους εισόδου και τα απορρέοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
5. Βελτίωση της ενημέρωσης των μαροκινών πολιτών που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για τις προσφορές εργασίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών και των αντίστοιχων υπηρεσιών του Μαρόκου.
6. Ανάπτυξη στενής συνεργασίας με σκοπό τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και των πανεπιστημιακών διπλωμάτων.
7. Προσπάθειες για μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της πολιτικής σε θέματα κινητικότητας και άλλων τομέων συνεργασίας (εμπόριο, εκπαίδευση, έρευνα, πολιτισμός) με σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου και της διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών της ΕΕ μαροκινών ασκούμενων από κλάδους επαγγελματικής κατάρτισης, φοιτητών, ακαδημαϊκών, ερευνητών και επιχειρηματιών .

8. Υποστήριξη των προσπαθειών ένταξης των υπηκόων του Μαρόκου που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ, αλλά και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο Μαρόκο.
9. Ανάπτυξη αμοιβαίας συνεργασίας με σκοπό τη δρομολόγηση ενεργών πολιτικών στους τομείς της ένταξης, της διαπολιτισμικότητας, της καταπολέμησης των αποκλεισμών και της ξеноφοβίας, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα μεταξύ της κοινωνίας υποδοχής και των μεταναστών. Προώθηση του ρόλου των ενώσεων πολιτών που προέρχονται από τη μαροκινή μετανάστευση.
10. Διαφύλαξη των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των μαροκινών μεταναστών εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους, όπως προβλέπεται από την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου Σύνδεσης σχετικά με τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ βάσει των άρθρων 65-68 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας ΕΕ-Μαρόκου, ούτως ώστε να βελτιωθεί η δυνατότητα μεταφοράς των δικαιωμάτων σύνταξης και των συντάξεων γήρατος, επιζώντος, επαγγελματικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας και αναπηρίας σε περίπτωση επαγγελματικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, τηρώντας, παράλληλα, τις ισχύουσες διμερείς συμφωνίες και συμβάσεις περί κοινωνικής προστασίας.
11. Εξέταση των τρόπων ενίσχυσης της προστασίας και της δυνατότητας μεταφοράς των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των μαροκινών μεταναστών εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους στην ΕΕ.

Πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και σωματεμπορίας, διαχείριση των συνόρων

12. Συνέχιση της συνεργασίας στον τομέα της επανεισδοχής προς το κοινό συμφέρον των δύο μερών και με σεβασμό των αμοιβαίων υποχρεώσεων που ισχύουν μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών της ΕΕ.

13. Συνέχιση των διαπραγματεύσεων μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου με στόχο τη σύναψη εξισορροπημένης συμφωνίας επανεισδοχής, περιέχουσας διατάξεις σχετικά με τους υπηκόους των τρίτων χωρών και συνοδευτικά μέτρα και συνδυάζουσας το ενδιαφέρον για επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα με την απαίτηση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών. Η προώθηση ενεργού και αποτελεσματικής συνεργασίας με όλους τους περιφερειακούς εταίρους θα είναι σημαντική για την υποστήριξη των προσπαθειών σε αυτόν τον τομέα.
14. Υποστήριξη των προσπαθειών που καταβάλλει το Μαρόκο και ενίσχυση της ικανότητάς του σε νομοθετικό, θεσμικό και επιχειρησιακό επίπεδο, για την πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, των δικτύων λαθραίας μεταφοράς μεταναστών και σωματεμπορίας.
15. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών ικανοτήτων και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας για τη διαχείριση των συνόρων, τον εντοπισμό και την εξάρθρωση δικτύων λαθραίας διακίνησης μεταναστών και οργανωμένου διακρατικού εγκλήματος και για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης.
16. Ενίσχυση, στο πλαίσιο προγραμμάτων που εφαρμόζονται ήδη στο Μαρόκο, των κανόνων ασφάλειας και των διαδικασιών χορήγησης ταξιδιωτικών εγγράφων σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), δελτίων ταυτότητας και τίτλων διαμονής, καθώς και άλλων επίσημων εγγράφων που χορηγούν οι μαροκινές αρχές.
17. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών υποδομών και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου, της ΕΕ και των κρατών μελών της, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η αρωγή προς στους μετανάστες που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, ιδίως προς τους πλέον ευάλωτους προς εκμετάλλευση.

18. Ενίσχυση των ικανοτήτων των μαροκινών αρχών, ενδεχομένως σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της ΕΕ, όσον αφορά το ζήτημα των ασυνόδευτων ανηλίκων σε όλες του τις διαστάσεις, ιδίως μέσω της εφαρμογής πολιτικών πρόληψης της μετανάστευσης ασυνόδευτων ανηλίκων και διευκόλυνσης της προστασίας τους και της συντονισμένης επιστροφής τους, με σεβασμό στην αρχή του ύψιστου συμφέροντος του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού, καθώς και μέσω της εφαρμογής συνοδευτικών μέτρων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής επανένταξης των ανηλίκων στη χώρα προέλευσής τους.
19. Συνεργασία στον τομέα της οργάνωσης εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ως προς τους κινδύνους και τις απειλές που εγκυμονεί η λαθρομετανάστευση και η εκμετάλλευσή από δίκτυα εμπορίας ανθρώπων, ιδίως μέσω της προαγωγής του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών.
20. Υποστήριξη, με σεβασμό της αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της υλοποίησης πρωτοβουλιών για τη διευκόλυνση της εθελούσιας αναχώρησης των παράνομων μεταναστών και της κοινωνικοοικονομικής επανένταξής τους, τόσο όσον αφορά τους μαροκινούς υπηκόους στην ΕΕ όσο και τους υπηκόους τρίτων χωρών στο Μαρόκο.

Μετανάστευση και ανάπτυξη

21. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ και των κρατών μελών της υπέρ της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης των περιφερειών με ισχυρές μεταναστευτικές τάσεις μέσω της θέσπισης στοχοθετημένων πολιτικών και προαγωγής των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων Μαροκινών που διαμένουν στην αλλοδαπή, με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
22. Ενίσχυση του ρόλου των μαροκινών υπηκόων στην ΕΕ με σκοπό τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του Μαρόκου, ιδίως μέσω κινητοποίησης των ικανοτήτων των Μαροκινών που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και υποστήριξης των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών της κοινωνίας των πολιτών στη χώρα προέλευσης, σε συνεργασία ιδίως μεταξύ των αρμόδιων θεσμικών οργάνων και οργανισμών των δύο μερών.

23. Στήριξη της απόκτησης από τους μαροκινούς μετανάστες που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ επαγγελματικών και ακαδημαϊκών ικανοτήτων που θα τους επιτρέπουν, κατά την επιστροφή τους στο Μαρόκο, να αναπτύξουν κερδοφόρες οικονομικές δραστηριότητες και να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους για εύρεση εργασίας.
24. Διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης των μεταναστών και των οικογενειών τους που επιστρέφουν εθελουσίως και της αξιοποίησης των ικανοτήτων που έχουν αποκτήσει κατά την περίοδο της μετανάστευσής τους, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες ανάγκες των πιο ευάλωτων μεταναστών.
25. Προώθηση της θέσπισης στην ΕΕ και στο Μαρόκο μέτρων που θα επιτρέψουν τη μείωση του κόστους αποστολής των εμβασμάτων των μαροκινών μεταναστών προς τη χώρα καταγωγής τους, ενδεχομένως σε συνεργασία με τους σχετικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα.
26. Ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων των μεταναστών στο Μαρόκο, ειδικότερα μέσω της καλύτερης εκπαίδευσης των ιδίων και των οικογενειών που είναι αποδέκτες εμβασμάτων σε οικονομικά θέματα .
27. Εφαρμογή πολιτικών που επιτρέπουν την πρόληψη και την αντιμετώπιση του προβλήματος της "φυγής εγκεφάλων", μεταξύ άλλων μέσω της ενθάρρυνσης της κυκλικής μετανάστευσης και της κινητοποίησης των ικανοτήτων.

Διεθνής προστασία

28. Στήριξη της ενίσχυσης του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου του Μαρόκου όσον αφορά το δικαίωμα ασύλου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις μαροκινές συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις. Συνέχιση της εφαρμογής των αρχών της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του πρωτοκόλλου της του 1967.
29. Προώθηση της διοικητικής ικανότητας των μαροκινών αρχών που είναι αρμόδιες για τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, ιδίως μέσω τεχνικής στήριξης και στενής συνεργασίας με τις σχετικές υπηρεσίες και οργανισμούς της ΕΕ και των κρατών μελών της, καθώς και με την Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους πρόσφυγες.

Οριζόντιες πρωτοβουλίες

30. Ενίσχυση των ικανοτήτων του Μαρόκου για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, σύμφωνα με τις τέσσερις επιχειρησιακές προτεραιότητες που ορίζονται στη Γενική Προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την μετανάστευση και την κινητικότητα και τις προτεραιότητες του Μαρόκου σε αυτόν τον τομέα .
31. Ενίσχυση του συντονισμού και του διαλόγου, με σκοπό τη βελτίωση των αντίστοιχων πολιτικών του Μαρόκου, της ΕΕ και των ενδιαφερόμενων κρατών μελών σε θέματα μετανάστευσης.
32. Παγίωση της συνεργασίας και του διαλόγου μεταξύ των μερών με σκοπό να υιοθετηθεί κοινή προσέγγιση σε θέματα μετανάστευσης.
33. Διερεύνηση των μέσων ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για θέματα που συνδέονται με τη μετανάστευση.
34. Ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης και της προστασίας των πιο ευάλωτων ομάδων, ιδίως των θυμάτων σωματεμπορίας, στο Μαρόκο ή στην Ευρώπη.
35. Βελτίωση των πολιτικών και του νομικού πλαισίου που διέπουν τη μετανάστευση, καθώς και της εφαρμογής τους, ενθαρρύνοντας, αφενός, τη διαφοροποιημένη μεταχείριση των διαφορετικών κατηγοριών μεταναστών και, αφετέρου, τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση και την παρακολούθηση αυτών των πολιτικών.
36. Ενίσχυση της διάστασης της μετανάστευσης κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή των πολιτικών των υπογραφόντων, ιδίως στους τομείς της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κατάρτισης, της εμπορικής και οικονομικής πολιτικής και των συναφών ζητημάτων, διασφαλίζοντας την πλήρη συνοχή μεταξύ των πολιτικών αυτών.

37. Προαγωγή της επιστημονικής κατανόησης του φαινομένου της μετανάστευσης μέσω της συλλογής δεδομένων σχετικά με τα μεταναστευτικά ρεύματα και της εφαρμογής μηχανισμών για τη μελέτη τους, με στόχο να προσδιορισθούν καλύτερα οι πολιτικές και τα μέτρα που απαιτούνται για την κοινή, συντονισμένη και αμοιβαίως επωφελή διαχείριση της μετανάστευσης.

Εφαρμογή

38. Η εταιρική σχέση κινητικότητας έχει σχεδιαστεί ως πλαίσιο μακροχρόνιας συνεργασίας, σύμφωνα με τη Γενική Προσέγγιση όσον αφορά τη μετανάστευση και την κινητικότητα και την πολιτική του Μαρόκου στον συγκεκριμένο τομέα, το οποίο βασίζεται στον πολιτικό διάλογο και τη συνεργασία και θα εξελίσσεται συν τω χρόνω βάσει των υφιστάμενων σχέσεων μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ.
39. Τα μέρη που υπογράφουν την παρούσα δήλωση θεωρούν ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους διάφορους άξονες αυτής της εταιρικής σχέσης θα εφαρμοστούν σύμφωνα με ισορροπημένη και σφαιρική προσέγγιση και αποτελούν ένα σύνολο, ιδίως οι συμφωνίες διευκόλυνσης των θεωρήσεων και επανεισδοχής
40. Η ΕΕ με τα κατωτέρω υπογράφοντα κράτη μέλη της, στο πλαίσιο των αμοιβαίων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες, και το Μαρόκο προτίθενται να συμβάλλουν στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κινητικότητας. Οι οργανισμοί της ΕΕ, και ειδικότερα ο FRONTEX, η Ευρωπόλ, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία, η EUROJUST, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το άσυλο (EASO) και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF) θα συμβάλλουν στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης, στην οποία μπορεί να συμμετάσχει οποιοδήποτε κράτος μέλος το επιθυμεί.
41. Το Μαρόκο θα καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων της εταιρικής αυτής σχέσης λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα τεχνικά και οικονομικά μέσα.
42. Προκειμένου να προσδιοριστούν τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος, να παρακολουθείται η εφαρμογή της εταιρικής σχέσης και, ενδεχομένως, να επανεξεταστούν οι προτεραιότητες σύμφωνα με τις στρατηγικές των υπογραφόντων στον τομέα της μετανάστευσης, καθώς και για την περαιτέρω εξέλιξη της εν λόγω σχέσης, οι υπογράφωντες θα συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές ετησίως στο ενδεδειγμένο επίπεδο που θα αποφασίζεται από κοινού, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών διαλόγου και συνεργασίας. Η Ομάδα «Κοινωνικές υποθέσεις και μετανάστευση» θα συμμετέχει και αυτή στην παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης.

43. Για την υλοποίηση της εταιρικής σχέσης κινητικότητας, οι υπογράφοντες επιβεβαιώνουν την πρόθεσή τους να συνεργαστούν σε επιχειρησιακό επίπεδο, μεταξύ άλλων, σε συνεργασία με τους εταίρους και τους αρμόδιους φορείς στο Μαρόκο, ενδεχομένως μέσω πλατφόρμας συνεργασίας.
44. Με στόχο την εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κινητικότητας, οι υπογράφοντες επιβεβαιώνουν την πρόθεσή τους να εφαρμόσουν τις πρωτοβουλίες που περιλαμβάνονται στο ενδεικτικό παράρτημα της παρούσας δήλωσης, το οποίο πρόκειται να οριστικοποιηθεί από τους υπογράφοντες. Η υλοποίηση των δράσεων της εταιρικής σχέσης εξαρτάται από τα οικονομικά και τεχνικά μέσα που θα κινητοποιήσει η ΕΕ και τα κράτη μέλη της και, καθ' όσον αφορά την ΕΕ, τηρώντας τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών.
45. Οι υπογράφοντες θα μεριμνήσουν για τον ορθό συντονισμό των αντίστοιχων προσπαθειών τους και θα επικαιροποιούν τακτικά το παράρτημα που θα οριστικοποιηθεί από τους υπογράφοντες και θα περιλαμβάνει κατάλογο δραστηριοτήτων. Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εταιρική σχέση θα επικαιροποιούνται με βάση την πρόοδο που θα σημειωθεί σε αυτόν τον τομέα.
46. Οι διατάξεις της παρούσας κοινής δήλωσης και του παραρτήματός της δεν αποσκοπούν στη δημιουργία έννομων δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων διεθνούς δικαίου.

Έγινε, την.....

Το Βασίλειο του Μαρόκου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι

Για το Μαρόκο

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Για το Βασίλειο του Βελγίου

Για το Βασίλειο της Ισπανίας

Για τη Γαλλική Δημοκρατία

Για την Ιταλική Δημοκρατία

Για το Βασίλειο των Κάτω Χωρών

Για την Πορτογαλική Δημοκρατία

Για το Βασίλειο της Σουηδίας,

Για το Ηνωμένο Βασίλειο

Το παράρτημα της εταιρικής σχέσης κινητικότητας ΕΕ-Μαρόκου, το οποίο πρόκειται να οριστικοποιηθεί από τα υπογράφοντα μέρη, περιέχει σειρά δραστηριοτήτων τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρόκειται να οργανώσουν, να χρηματοδοτήσουν ή να συγχρηματοδοτήσουν με σκοπό την υλοποίηση αυτής της εταιρικής σχέσης. Καθώς το παράρτημα θα διαμορφώνεται συν τω χρόνω, οι τίτλοι των εν λόγω δραστηριοτήτων είναι καθαρά ενδεικτικοί και η εφαρμογή τους θα αποτελέσει αντικείμενο ενδεδειγμένων επαφών μεταξύ των μαροκινών και των ευρωπαϊκών αρμόδιων αρχών, ιδιαίτερα προκειμένου να συνεκτιμηθούν τα συμφέροντα και οι προτεραιότητες των δύο μερών. Το αργότερο έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2013, θα πραγματοποιηθεί συνάντηση με σκοπό την εξέταση των σχεδίων που ενδεχομένως θα προστεθούν, θα αφαιρεθούν ή θα τροποποιηθούν.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα σημεία 42 και 45 της κοινής δήλωσης, οι υπογράφοντες πρόκειται, μεταξύ άλλων:

- Να συνέρχονται τουλάχιστον δύο φορές ετησίως, στο ενδεδειγμένο και αμοιβαίως συμφωνηθέν επίπεδο, προκειμένου να εξετάσουν την υλοποίηση της εταιρικής σχέσης και, συνεπώς, και του παραρτήματος ως λειτουργικού στοιχείου της εταιρικής σχέσης. Το σημείο 42 τονίζει επιπλέον ότι η Ομάδα «Κοινωνικές Υποθέσεις και Μετανάστευση» θα συμμετέχει επίσης στην παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης.
- Να μεριμνούν για τον ορθό συντονισμό των σχετικών προσπαθειών τους και να επικαιροποιούν τακτικά το παράρτημα. Το σημείο 45 τονίζει επιπλέον ότι οι δράσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εταιρική σχέση θα επικαιροποιούνται με βάση την πρόοδο που σημειώνεται σε αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 1: Νέα σχέδια στις 25/3/2013

ΤΜΗΜΑ	ΣΚΟΠΟΣ	Εταίρος	Προτεινόμενη πρωτοβουλία
Κινητικότητα, νόμιμη μετανάστευση και ένταξη	1. Συνέχιση της βελτίωσης των όρων παροχής προξενικών υπηρεσιών και των διαδικασιών χορήγησης θεωρήσεων Σένγκεν.	ΕΕ	Ενίσχυση της προξενικής παρουσίας των κρατών μελών στο Μαρόκο.
	2. Συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και του Μαρόκου για την απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και νόμιμης διαμονής (μεταξύ άλλων μέσω της δυνατότητας χορήγησης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων και μεγαλύτερης διάρκειας, καθώς και της παραχώρησης απαλλαγών από την υποχρέωση καταβολής τελών σύνταξης φακέλου για ορισμένες κατηγορίες προσώπων).	ΕΕ	Εφαρμογή των δυνατοτήτων ευελιξίας που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ για τις θεωρήσεις βραχείας διαμονής.
	3. Έναρξη διαπραγματεύσεων μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες των υπογραφόντων, για τη σύναψη συμφωνίας διευκόλυνσης της χορήγησης θεωρήσεων, με σκοπό τη μεγαλύτερη κινητικότητα μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου.	ΕΕ	Διαπραγμάτευση - με την επιφύλαξη των οδηγιών που θα εκδώσει το Συμβούλιο - συμφωνίας διευκόλυνσης της χορήγησης θεωρήσεων για ορισμένες κατηγορίες προσώπων
	4. Καλύτερη ενημέρωση των μαροκινών πολιτών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης στην ΕΕ, μεταξύ άλλων σχετικά με τους όρους εισόδου και τα απορρέοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις.	IT BE	Κατάρτιση των μαροκινών υπαλλήλων με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς την Ιταλία (μαθήματα κατάρτισης σχετικά με τους μηχανισμούς νόμιμης μετανάστευσης προς την Ιταλία και την ιταλική νομοθεσία περί μετανάστευσης, πληροφορίες για το εγχειρίδιο ένταξης σε 8 γλώσσες, μεταξύ των οποίων τα αραβικά και τα γαλλικά). (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής της Ιταλίας) Οργάνωση εκστρατείας πληροφόρησης που θα απευθύνεται στη νεολαία των μεγάλων πόλεων, κυρίως του βορρά, με σκοπό την ενημέρωσή

			τους σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης που μπορούν να τους βοηθήσουν στην υλοποίηση των προσωπικών σχεδίων τους και να τους ευαισθητοποιήσουν ως προς τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια των προσπαθειών τους να μεταναστεύσουν. (Υπηρεσία αλλοδαπών)
		ΙΣ	Συνδρομή στην κατάρτιση και οργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης με σκοπό τη καλύτερη ενημέρωση των μαροκινών πολιτών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης στην Ισπανία (διαδικασίες, όροι, προθεσμίες) και σχετικά με την πρόληψη της λαθρομετανάστευσης. (Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)
	5. Βελτίωση της ενημέρωσης των μαροκινών πολιτών που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για τις προσφορές εργασίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών και των αντίστοιχων υπηρεσιών του Μαρόκου.	ΕΕ	Πιθανός άξονας παρέμβασης, ο οποίος θα καθοριστεί σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Μαρόκου: Ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανισμών απασχόλησης και άλλων εθνικών οργανισμών που ασχολούνται με την προαγωγή της μετανάστευσης με σκοπό την εξεύρεση εργασίας / την πρόληψη της λαθρομετανάστευσης και την κοινωνική και επαγγελματική επανεντάξη των μεταναστών που επιστρέφουν, ιδίως με την πρόσβαση στα υπάρχοντα συστήματα κατάρτισης, χρηματοδότησης, νομικής και κοινωνικής παρακολούθησης. (Θεματικό πρόγραμμα - Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
		ΙΣ	Τεχνική βοήθεια (επιτόπου επισκέψεις, κατάρτιση και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών ή/και συνεργασία σε επιμέρους ζητήματα) προς τις αρχές του Μαρόκου, με σκοπό τη δημιουργία ή τη βελτίωση των κατάλληλων διαύλων επικοινωνίας μέσω των οποίων κυκλοφορούν οι πληροφορίες σχετικά με τις

			πραγματικές δυνατότητες απασχόλησης στην Ισπανία, ώστε να βελτιωθούν οι διαδικασίες και τα μέσα διαχείρισης της αγοράς εργασίας (λχ. μέσω της προσαρμογής του προφίλ των μαροκινών υποψήφιων στις κενές θέσεις εργασίας). (Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)
		ΣΔ	Ενίσχυση των υποδομών των υπηρεσιών απασχόλησης με στόχο την προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης για επαγγελματικούς σκοπούς.
6. Ανάπτυξη στενής συνεργασίας με σκοπό τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και των πανεπιστημιακών διπλωμάτων.		ΕΕ	Πρόταση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής εκπαίδευσης (ETF) να εφαρμοστούν μέτρα που να διευκολύνουν την αναγνώριση, εκ μέρους των κρατών μελών που ενδιαφέρονται, των επαγγελματικών και πανεπιστημιακών πιστοποιήσεων από τα μαροκινά ιδρύματα, όπως π.χ. αντιπαραβολή του ευρετηρίου του μαροκινού εθνικού πλαισίου πιστοποιήσεων με το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποιήσεων. (Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης)
		ΕΕ	Υποστήριξη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης της ίδρυσης ενός εθνικού πλαισίου πιστοποιήσεων με σκοπό μια καλύτερη αντιστοιχία με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. (Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης)
		ΕΕ	Υποστήριξη, εκ μέρους του ETF, της θέσπισης κοινών πιστοποιητικών για ορισμένα επαγγέλματα των οικονομικών τομέων προτεραιότητας στα κράτη μέλη και στο Μαρόκο όπως π.χ. ο τουρισμός, ο κατασκευαστικός τομέας και τα δημόσια έργα. (Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης)

			<i>Εκπαίδευσης)</i>
	<p>9. Ανάπτυξη αμοιβαίας συνεργασίας για την εφαρμογή ενεργών πολιτικών στους τομείς της ένταξης, της διαπολιτισμικότητας, της καταπολέμησης του αποκλεισμού και της ξενοφοβίας, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα μεταξύ της κοινωνίας υποδοχής και των μεταναστών. Προώθηση του ρόλου των συνδέσμων μαροκινών μεταναστών στη διαδικασία κοινωνικής ένταξης.</p>	ΠΡ	Υποδοχή ομάδων εργασίας με σκοπό την προαγωγή δράσεων κατάρτισης για τα δίκτυα παροχής στήριξης προς την ένταξη, π.χ. δημιουργία εθνικών κέντρων υποστήριξης της ένταξης ("υπηρεσία μίας στάσης") ή ειδικά προγράμματα για την ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανισμών, του κράτους και της κοινωνίας των πολιτών στους τομείς της ένταξης των μεταναστών. <i>(Υπατη Αρμοστέία για τη Μετανάστευση και τον Διαπολιτισμικό Διάλογο)</i>
		ΙΣ	Ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων των μαροκινών αρχών σε θέματα υπηρεσιών και υποδομών πρώτης υποδοχής μεταναστών σε ευάλωτη κατάσταση <i>(Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)</i>
	<p>10. Διαφύλαξη των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των μαροκινών οικονομικών μεταναστών και των μελών των οικογενειών τους, όπως προβλέπεται από την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου Σύνδεσης σχετικά με τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ βάσει των άρθρων 65-68 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας ΕΕ-Μαρόκου, ούτως ώστε να βελτιωθεί η δυνατότητα μεταφοράς των δικαιωμάτων σύνταξης και των συντάξεων γήρατος, επιζώντος, επαγγελματικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας καθώς και αναπηρίας σε περίπτωση επαγγελματικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, τηρώντας, παράλληλα, τις ισχύουσες διμερείς συμφωνίες και συμβάσεις περί κοινωνικής προστασίας</p>	ΠΡ	Ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων μέσω ενός προγράμματος τεχνικής συνεργασίας με σκοπό την οργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που θα απευθύνονται προς τους μετανάστες εργαζόμενους από το Μαρόκο, σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματά τους στην Πορτογαλία. <i>(Υπουργείο Αλληλεγγύης και Κοινωνικής Ασφάλισης)</i>

Πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και σωματεμπορίας, διαχείριση των συνόρων	12. Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της επανεισδοχής προς το κοινό συμφέρον των δύο μερών και με σεβασμό των αμοιβαίων υποχρεώσεων που ισχύουν μεταξύ του Μαρόκου και των κρατών μελών της ΕΕ.	KX	Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στα πλαίσια της επανεισδοχής (π.χ. προσδιορισμός της ταυτότητας/ ιθαγένειας των αλλοδαπών). <i>(Υπουργείο Δικαιοσύνης: υπηρεσία επαναπατριsmού και αναχώρησης)</i>
	13. Συνέχιση των διαπραγματεύσεων μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου για τη σύναψη εξισορροπημένης συμφωνίας επανεισδοχής περιέχουσας διατάξεις σχετικά με τους υπηκόους των τρίτων χωρών και συνοδευτικά μέτρα και συνδυάζουσας το ενδιαφέρον για επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα με την απαίτηση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών. Η προώθηση ενεργού και αποτελεσματικής συνεργασίας με όλους τους περιφερειακούς εταίρους θα είναι σημαντική για την υποστήριξη των προσπαθειών σε αυτόν τον τομέα.	ΕΕ	Επανάληψη των διαπραγματεύσεων - υπό την επιφύλαξη των οδηγιών που θα εκδοθούν από το Συμβούλιο - για συμφωνία επανεισδοχής ΕΕ-Μαρόκου, η οποία θα περιέχει μεταξύ άλλων διατάξεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών.
		KX	Υποστήριξη του Μαρόκου όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας επανεισδοχής με την ΕΕ, υποστήριξη του Μαρόκου όσον αφορά την εφαρμογή της επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών, ιδίως από την υποσαχάρια Αφρική. Πρόκειται συγκεκριμένα για τη θέσπιση τυποποιημένων διαδικασιών για την ταυτοποίηση και την επαλήθευση (εξακρίβωση της εθνικότητας) και την βοήθεια για την απόκτηση (ή αντικατάσταση) ταξιδιωτικών εγγράφων, , διευκολύνοντας τη συνεργασία μεταξύ Μαρόκου και χωρών προέλευσης, πιθανώς μέσω της θέσπισης καθεστώτων υποβοηθούμενης εθελούσιας επιστροφής. Η

			θέσπιση καθεστώτος υποβοηθούμενης εθελούσιας επιστροφής μπορεί να αποτελεί συνέχεια προγράμματος του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης χρηματοδοτούμενου από τις Κάτω Χώρες (Υπουργείο Δικαιοσύνης: υπηρεσία επαναπατρισμού και αναχώρησης)
14. Υποστήριξη των προσπαθειών που καταβάλλει το Μαρόκο και ενίσχυση της ικανότητάς του σε νομοθετικό, θεσμικό και επιχειρησιακό επίπεδο, για την πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, των δικτύων λαθραίας διακίνησης μεταναστών και σωματεμπορίας.	ΕΕ		Βάσει συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Frontex και των μαροκινών αρχών: Δυνατότητα χρησιμοποίησης των ειδικών μέσων κατάρτισης του Frontex, ή/και άλλες κατάλληλες δραστηριότητες κατά περίπτωση. (βλ. επίσης σημείο 15)
	ΚΧ		Παροχή συμβουλών για την εφαρμογή νομικού πλαισίου περί λαθρομετανάστευσης, εμπορίας και μεταχείρισης ανθρώπων, αξιολόγηση των οργανωτικών δομών και των θεσμικών οργάνων που ασχολούνται με ζητήματα συναφή προς τη μετανάστευση, παροχή συμβουλών σχετικά με τη σπουδαιότητα της διεθνούς συνεργασίας και των σχετικών προγραμμάτων, κατάρτιση και παροχή συμβουλών σχετικά με τη δημιουργία και τη διαμόρφωση «προφίλ κινδύνου» των λαθρομεταναστών, παροχή συμβουλών ως προς τη μετάδοση σημάτων σχετικά με την εγκληματικότητα που συνδέεται με τη μετανάστευση (Υπουργείο Δικαιοσύνης: Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)
15. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών ικανοτήτων και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας για τη διαχείριση των συνόρων,	ΗΒ		Οργάνωση εκπαιδευτικής επίσκεψης / σεμιναρίου για ενημέρωση όσον αφορά την προσέγγιση του Ηνωμένου Βασιλείου στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, παροχή

<p>τον εντοπισμό και την εξάρθρωση δικτύων λαθραίας διακίνησης μεταναστών και οργανωμένου διακρατικού εγκλήματος και για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης.</p>		<p>συμβουλών σχετικά με την πρόληψη της λαθρομετανάστευσης και στρατηγικές με σκοπό την παρεμπόδιση διασυνοριακών εγκλημάτων.</p>
	BE	<p>Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση της μετανάστευσης από ορισμένες χώρες της Δυτικής και Κεντρικής Αφρικής όπου υπάρχει ιδιαίτερη εμπειρογνωμοσύνη εκ μέρους των συμμετεχόντων (<i>υπηρεσία αλλοδαπών</i>)</p>
	EE	<p>Πρόταση του Frontex για ανταλλαγή και διαβίβαση πληροφοριών και αναλύσεων κινδύνου.</p>
	EE	<p>Σύναψη συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Frontex και των μαροκινών αρχών.</p>
	EE	<p>Πρόταση του Frontex για συμμετοχή των αρχών του Μαρόκου με αρμοδιότητα στη διαχείριση των συνόρων στις κοινές επιχειρήσεις που συντονίζονται από τον Frontex, κατά περίπτωση.</p>
	ΙΣ	<p>Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος: δράσεις που εναρμονίζονται με το δίκτυο του Σχεδίου «Seahorse Network» για την ανταλλαγή πληροφοριών. (<i>Υπουργείο Εσωτερικών</i>)</p>
	ΓΑ	<p>Έναρξη νέων δραστηριοτήτων κατάρτισης για το θέμα της έρευνας στον τομέα της καταπολέμησης των πλαστών εγγράφων και της λαθρομετανάστευσης. Διοργάνωση εντατικών σεμιναρίων για τους ανακριτές των γαλλικών και μαροκινών αστυνομικών μονάδων με αρμοδιότητα την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών με σκοπό να ευνοηθεί η</p>

			ανταλλαγή πληροφοριών επιχειρησιακού χαρακτήρα. (Υπουργείο Εσωτερικών/Κεντρική Διεύθυνση Συνοριακής Φύλαξης - Μονάδα επιχειρησιακού συντονισμού κατά της λαθραίας διακίνησης και της εκμετάλλευσης μεταναστών) Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας).
		ΠΡ	Υποδοχή των επισκέψεων εργασίας, προώθηση της διοργάνωσης πρακτικών εξασκήσεων και δράσεων κατάρτισης με σκοπό τη συμβολή στην ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων στους τομείς της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, της επιστροφής και της επανεισδοχής, της λαθρομετανάστευσης και της σωματεμπορίας, σε όλες τις διαστάσεις τους. (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Συνόρων)
		ΠΡ	Συγκρότηση ενός επιχειρησιακού δικτύου "σημείων επαφής" μεταξύ των συνοριακών αρχών. (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Συνόρων)
	16. Ενίσχυση, στο πλαίσιο προγραμμάτων που εφαρμόζονται ήδη στο Μαρόκο, των κανόνων ασφάλειας και των διαδικασιών χορήγησης ταξιδιωτικών εγγράφων σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), δελτίων ταυτότητας και τίτλων διαμονής, καθώς και άλλων επίσημων εγγράφων που χορηγούν οι μαροκινές αρχές.	ΚΧ	Μαθήματα εντοπισμού και ανάλυσης των καταχρήσεων των διαδικασιών εφαρμογής και σχετικά μέσα καταπολέμησης. (Υπουργείο Δικαιοσύνης: Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)
		ΚΧ	Παροχή συμβουλών σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης εγγράφων και διαβατηρίων, παροχή συμβουλών σχετικά με την ασφάλεια των υφιστάμενων ή των προς διαμόρφωση εγγράφων, παροχή συμβουλών σχετικά με την αναβάθμιση της ασφάλειας των εγγράφων,

			μαθήματα περί ασφάλειας εγγράφων (Υπουργείο Δικαιοσύνης: Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)
		ΠΡ	Ανάπτυξη σχεδίων ανταλλαγών ή/και τεχνικής συνδρομής στους τομείς της τεχνολογίας και των συστημάτων πληροφόρησης που συνδέονται με την ασφάλεια των εγγράφων ταυτότητας, των ταξιδιωτικών εγγράφων και των τίτλων διαμονής, με το συνοριακό έλεγχο, τη διαχείριση των εγγράφων που αφορούν την παραμονή/διαμονή των αλλοδαπών, εξέταση και ανάλυση των πληροφοριών. (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Συνόρων)
		ΓΑ	-• Παροχή συμβουλών και βοήθειας για τη δημιουργία υπηρεσίας για την καταπολέμηση της νοθείας εγγράφων στο Μαρόκο, η οποία θα είναι αρμόδια για τη συγκέντρωση των πληροφοριών και την ανάλυση των διαπιστούμενων περιπτώσεων απάτης , καθώς και τη διανομή δελτίων συναγερμού. • Συνέχιση των μαθημάτων που παρέχει το Αστυνομικό Ινστιτούτο της Kénitra και αφορούν την απάτη που σχετίζεται με έγγραφα, καθώς και εκστρατείες ευαισθητοποίησης σε θέματα πλαστοπροσωπίας και χρήσης απολεσθέντων ή κλαπέντων εγγράφων. (Υπουργείο Εσωτερικών / Κεντρική διεύθυνση συνοριακής αστυνομίας - Γραφείο καταπολέμησης της απάτης που σχετίζεται με έγγραφα).
	17. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών ικανοτήτων και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας μεταξύ Μαρόκου, ΕΕ και των κρατών μελών της, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η αρωγή προς τους μετανάστες που πέφτουν θύματα σωματεμπορίας, ιδίως προς τους πιο ευάλωτους .	ΒΕ	Ενίσχυση των ικανοτήτων των μαροκινών θεσμών και των ΜΚΟ στην οργάνωση της υποδοχής των θυμάτων σωματεμπορίας, μέσω της εκπόνησης κοινού εγχειριδίου και της εκπαίδευσης του προσωπικού. (Υπηρεσία αλλοδαπών)

		ΕΕ	Συνεργασία Ευρωπόλ και Μαρόκου σχετικά με την εκπόνηση μεθόδου ανάλυσης των απειλών σωματεμπορίας (Ευρωπόλ)
		ΕΕ	Τεχνική υποστήριξη για την ενίσχυση του εθνικού νομικού πλαισίου όσον αφορά την απαγόρευση και την καταστολή της σωματεμπορίας (η πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσε, ίσως, να υλοποιηθεί μέσω του προγράμματος ΜΙΕUX 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
		ΕΕ	Υποστήριξη της θέσπισης εθνικού μηχανισμού για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας (σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης) Πιθανοί άξονες παρέμβασης θα προσδιοριστούν σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Μαρόκου και με βάση τις συστάσεις του σχεδίου ΜΙΕUX 2 (πρβ. ανωτέρω): επεξεργασία του νομοθετικού και νομικού πλαισίου, εξειδικευμένη κατάρτιση για ανακριτές, δικαστικούς, αστυνομικούς, συνοριοφύλακες, προξενικό προσωπικό, πρόληψη και εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, οργάνωση συστήματος εθνικού διαιτητή, μηχανισμός προστασίας θυμάτων και προστασίας μαρτύρων κατά την έρευνα, παροχή βοήθειας προς τα θύματα σωματεμπορίας (κέντρα υποδοχής), μηχανισμός βοήθειας για την επιστροφή ή την επανεγκατάσταση των θυμάτων (Πρόγραμμα Spring, προς επιβεβαίωση)

	<p>18. Ενίσχυση της ικανότητας των μαροκινών αρχών, ενδεχομένως σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της ΕΕ, όσον αφορά το πρόβλημα των ασυνόδευτων ανηλίκων σε όλες του τις διαστάσεις, ιδίως μέσω της εφαρμογής πολιτικών πρόληψης της μετανάστευσης ασυνόδευτων ανηλίκων και διευκόλυνσης της προστασίας τους και της συντονισμένης επιστροφής τους, με βάση την αρχή του ύψιστου συμφέροντος του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού, και της εφαρμογής συνοδευτικών μέτρων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής επανένταξης των ανηλίκων στη χώρα προέλευσής τους</p>	<p>ΙΣ</p> <p>Τεχνική συνδρομή για τη δημιουργία κατάλληλων διαύλων ενημέρωσης και για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν οι μαροκινές αρχές για τη βελτίωση συγκεκριμένων μέτρων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με αποδέκτες τις οικογένειες, τα σχολεία και άλλους χώρους, με στόχο την πρόληψη και ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους της λαθρομετανάστευσης των ανηλίκων, προκειμένου να αποθαρρυνθεί η παράνομη μετακίνησή τους προς την Ισπανία σε επικίνδυνες συνθήκες. <i>(Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)</i></p>
		<p>ΙΣ</p> <p>Προκειμένου να διευκολυνθεί η επιστροφή ανηλίκων, συνεργασία με τις μαροκινές αρχές προκειμένου να βελτιωθεί ο εντοπισμός ασυνόδευτων μαροκινών ανηλίκων που βρίσκονται στην Ισπανία καθώς και των οικογενειών τους, και ανταλλαγή πληροφοριών για κάθε απόφαση επαναπατρισμού ανηλίκου. Όσον αφορά τον εντοπισμό ασυνόδευτων ανηλίκων, θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών με σκοπό την άμεση χορήγηση εγγράφων που βεβαιώνουν τη μαροκινή εθνικότητα του ανηλίκου. Όσον αφορά τον εντοπισμό και την ανιχνευσιμότητα των οικογενειών των ανηλίκων, επανενεργοποίηση των συνήθων διαύλων επικοινωνίας με τα μαροκινά προξενεία, με σκοπό να απαντούν ταχύτερα σχετικά με τον τόπο όπου βρίσκονται οι οικογένειες και με τη διαδικασία χορήγησης</p>

			των απαιτούμενων εγγράφων στους ανηλίκους, με σκοπό τη συμβολή στον εξορθολογισμό των διαδικασιών επιστροφής τους. (Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Εσωτερικών της Ισπανίας)
		ΙΣ	Θέσπιση μηχανισμών προώθησης της εθελούσιας επιστροφής των μαροκινών ανηλίκων που βρίσκονται στην Ισπανία και φθάνουν στην ενηλικίωσή τους, τεχνική συνδρομή για τη βελτίωση της επικοινωνίας και την επιτάχυνση των σχετικών βημάτων, καθώς και για την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη στο Μαρόκο, με παράλληλη αξιολόγηση των συνθηκών υποδοχής και επανένταξης, μέσω συνοδευτικών μέτρων, ενημέρωσης, σχολικού και επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής κατάρτισης. (Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)
		ΚΧ	Προώθηση της επιστροφής των μαροκινών ασυνόδευτων ανηλίκων μέσω της κατάρτισης προγράμματος επανένταξης, καθώς και ανάπτυξης των κέντρων φιλοξενίας. Παροχή βοήθειας προς τους μαροκινούς μετανάστες μέσω του σχεδίου IRE και άλλων καθεστώτων υποβοηθούμενης εθελούσιας επιστροφής. Ασυνόδευτοι ανήλικοι τρίτων χωρών στο μαροκινό έδαφος: Τεχνική συνδρομή κατά το σχεδιασμό μεθόδων και διαδικασιών για την αντιμετώπιση της κράτησης ασυνόδευτων ανηλίκων στο μαροκινό έδαφος με σκοπό την επιστροφή των ασυνόδευτων ανηλίκων στη χώρα προέλευσης, χάρη σε εξειδικευμένα προγράμματα

			υποβοηθούμενης εθελούσιας επιστροφής για ασυνόδευτους ανηλίκους, εντοπισμός των κέντρων φιλοξενίας. (Υπουργείο Δικαιοσύνης: υπηρεσία επαναπατρισμού και αναχώρησης)
	20. Υποστήριξη, με σεβασμό της αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της υλοποίησης πρωτοβουλιών για τη διευκόλυνση της εθελούσιας αναχώρησης των παράνομων μεταναστών και της κοινωνικοοικονομικής επανένταξής τους, τόσο όσον αφορά τους μαροκινούς υπηκόους στην ΕΕ όσο και τους υπηκόους τρίτων χωρών στο Μαρόκο.	ΕΕ	Υποστήριξη του προγράμματος εθελούσιας επιστροφής με συνδρομή του ΔΟΜ (υποστήριξη της εθελούσιας επιστροφής των μεταναστών στο Μαρόκο ή από το Μαρόκο προς τη χώρα προέλευσής τους και οικονομική/κοινωνική επανένταξή τους), σε συνεργασία με υπουργείο του Μαρόκου, στο πλαίσιο της εφαρμογής θεσμικών μέτρων (Πρόγραμμα Spring, προς επιβεβαίωση)
Μετανάστευση και ανάπτυξη	22. Ενίσχυση του ρόλου των μαροκινών υπηκόων στην ΕΕ με σκοπό τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του Μαρόκου, ιδίως μέσω κινητοποίησης των ικανοτήτων των Μαροκινών που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ, και υποστήριξης των αναπτυξιακών τους πρωτοβουλιών στη χώρα προέλευσης, σε συνεργασία ιδίως μεταξύ των αρμόδιων θεσμικών οργάνων και οργανισμών των δύο μερών.	ΕΕ	Πιθανός άξονας παρέμβασης, ο οποίος θα καθορισθεί σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Μαρόκου: Επεξεργασία μεταναστευτικού προφίλ των κυριότερων μαροκινών κοινοτήτων που διαμένουν στην Ευρώπη και εντοπισμός των δυνατοτήτων κινητοποίησης των ικανοτήτων τους με τις οποίες μπορούν να συμβάλουν στο σχεδιασμό ή/και την εφαρμογή της πολιτικής εθνικής ανάπτυξης. (Θεματικό πρόγραμμα - Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
		ΓΑ	Δράσεις υποστήριξης για τη δημιουργία και την ανάπτυξη επιχειρήσεων που ιδρύονται από μαροκινούς μετανάστες και ενίσχυση των ικανοτήτων των μαροκινών δομών για τη δημιουργία επιχειρήσεων (ιδίως για τους μετανάστες) (Υπηρεσία Αλληλέγγυας Ανάπτυξης (Υπουργείο Εξωτερικών- ΓΔΜ-Υποδιεύθυνση δημοκρατικής διακυβέρνησης- Πόλος

			μετανάστευση και ανάπτυξη)
		ΓΑ	Δράσεις για την κινητοποίηση των ικανοτήτων των μαροκινών μεταναστών που κατοικούν στη Γαλλία υπέρ του Μαρόκου. (Υπηρεσία Αλληλέγγυας Ανάπτυξης (Υπουργείο Εξωτερικών- ΓΔΜ-Υποδιεύθυνση δημοκρατικής διακυβέρνησης- Πόλος μετανάστευση και ανάπτυξη)
		ΓΑ	Υποστήριξη των δράσεων τοπικής ανάπτυξης εκ μέρους μαροκινών μεταναστών που κατοικούν στη Γαλλία (Υπηρεσία Αλληλέγγυας Ανάπτυξης Υπουργείο Εξωτερικών- ΓΔΜ-Υποδιεύθυνση δημοκρατικής διακυβέρνησης- Πόλος μετανάστευση και ανάπτυξη)
		ΕΕ	Υποστήριξη της στρατηγικής του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για τη Μαροκινή Κοινότητα που διαμένει στην Αλλοδαπή στον τομέα «Μετανάστευση και Ανάπτυξη», ιδίως στον τομέα των πολιτικών ενθάρρυνσης των παραγωγικών επενδύσεων στο Μαρόκο από Μαροκινούς που διαμένουν στην αλλοδαπή (ενίσχυση στον τομέα της δημιουργίας επιχειρήσεων) και συνοδευτικών πολιτικών κατά την επιστροφή και επαγγελματική επανένταξη. (Πρόγραμμα Spring, προς επιβεβαίωση)
	23. Στήριξη της απόκτησης από τους μαροκινούς μετανάστες που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ επαγγελματικών και ακαδημαϊκών ικανοτήτων που θα τους επιτρέπουν, κατά την επιστροφή τους στο Μαρόκο, να αναπτύξουν κερδοφόρες οικονομικές δραστηριότητες και να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους για εύρεση	ΙΤ	Προσφορά μαθημάτων στην Ιταλία σε Μαροκινούς που απασχολούνται στον τομέα της γεωργικής παραγωγής τροφίμων, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο με έδρα το Μπάρι (IAMB). Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής

	εργασίας.		της Ιταλίας
	24. Διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης των μεταναστών και των οικογενειών τους που επιστρέφουν εθελουσίως και της αξιοποίησης των ικανοτήτων που έχουν αποκτήσει κατά την περίοδο της μετανάστευσής τους, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες ανάγκες των πιο ευάλωτων μεταναστών.	IT	Προσφορά μαθημάτων για μαροκινούς εκπαιδευτές που εργάζονται για δημόσια τοπικά κέντρα κατάρτισης, με σκοπό να εξειδικεύσουν τις ικανότητές τους σε ορισμένους τομείς (π.χ. κατεργασία δερμάτων, κατασκευή ενδυμάτων, οικοδομικά επαγγέλματα, μαγειρική και ζαχαροπλαστική). (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής)
Διεθνής προστασία	28. Ενίσχυση του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου του Μαρόκου όσον αφορά το δικαίωμα ασύλου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις του Μαρόκου. Συνέχιση της εφαρμογής των αρχών της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του πρωτοκόλλου της του 1967.	KX	Ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα της διεθνούς προστασίας, από κοινού με το πρόγραμμα <i>European Asylum Curriculum</i> και την Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες. (Υπουργείο Δικαιοσύνης: Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)
		ΓΕ	Διορισμός εμπειρογνομόνων με μακρά ή σύντομη θητεία στις ενδιαφερόμενες μαροκινές αρχές για τη δημιουργία ή ανάπτυξη της νομοθεσίας και διοίκησης στον τομέα της μετανάστευσης, το νόμο περί διαμονής, τη διεθνή προστασία και το άσυλο, μετά από αξιολόγηση των αναγκών. (Υπουργείο Εσωτερικών BMI /BAMF)
		ΕΕ	Στήριξη για τη δημιουργία ενός εθνικού συστήματος ασύλου στο Μαρόκο (σε συνεργασία με την HCR): στήριξη της εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου, κατάρτιση, θεσμική υποστήριξη προς την εθνική υπηρεσία ασύλου που θα συσταθεί

			(πρόγραμμα Spring, προς επιβεβαίωση)
	<p>29. Προώθηση της διοικητικής ικανότητας των μαροκινών αρχών που είναι αρμόδιες για τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, ιδίως μέσω στενής συνεργασίας με τις σχετικές υπηρεσίες και οργανισμούς της ΕΕ και των κρατών μελών της, καθώς και με την Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους Πρόσφυγες.</p>	ΕΕ	Πρόταση της Ευρωπαϊκής υπηρεσίας υποστήριξης για το άσυλο (EASO), να παρέχει, κατόπιν αίτησης και βάσει αξιολόγησης των αναγκών, ειδική εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα του ασύλου, για παράδειγμα με τη μορφή κατάρτισης (EASO)
		ΓΕ	Όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικασιών ασύλου : εκπαιδευτικές επισκέψεις ή/και οργάνωση σεμιναρίων για τους μαροκινούς δημόσιους υπαλλήλους. (Υπουργείο Εσωτερικών BMI /BAMF)
		ΠΡ	Φιλοξενία επισκέψεων εργασίας ή/και πρακτικής εξάσκησης για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο που χρειάζονται διεθνή προστασία, τον χειρισμό και την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Συνόρων)
Οριζόντιες πρωτοβουλίες	<p>30. Ενίσχυση των ικανοτήτων του Μαρόκου για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, σύμφωνα με τις τέσσερις επιχειρησιακές προτεραιότητες που ορίζονται στη Γενική Προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την μετανάστευση και την κινητικότητα και τις προτεραιότητες του Μαρόκου σε αυτόν τον τομέα .</p>	KX	Ίδρυση κέντρου συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων και στατιστικών σχετικά με τα (παράνομα) μεταναστευτικά ρεύματα, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου χρήσης των δεδομένων που συλλέγονται για την αναπροσαρμογή των πολιτικών (για παράδειγμα, η εταιρική σχέση κινητικότητας με το Πράσινο Ακρωτήριο). (Υπουργείο Δικαιοσύνης: Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης)

	<p>36. Ενίσχυση της διάστασης της μετανάστευσης κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή των πολιτικών των υπογραφόντων μερών, ιδίως στους τομείς της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κατάρτισης, της εμπορικής και οικονομικής πολιτικής και των συναφών ζητημάτων, διασφαλίζοντας, παράλληλα, την πλήρη συνοχή μεταξύ των πολιτικών αυτών.</p>	<p>ΕΕ</p> <p>Πρόταση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF) να προωθηθεί η συμμετοχή του Μαρόκου σε πρωτοβουλίες του Ιδρύματος, ιδίως σε ανταλλαγές εμπειρίας με άλλες χώρες που υπογράφουν Εταιρική Σχέση Κινητικότητας και με χώρες που διαπραγματεύονται εταιρική σχέση κινητικότητας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με στόχο την ανταλλαγή ορθών πρακτικών προς υποστήριξη της υλοποίησης των εταιρικών σχέσεων. (<i>Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης</i>)</p>
		<p>ΕΕ</p> <p>Πιθανοί άξονες παρέμβασης που θα προσδιοριστούν σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Μαρόκου: Υποστήριξη του διπυργικού συντονισμού (υπουργεία Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Εργασίας, Επαγγελματικής Κατάρτισης, Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών) για την υλοποίηση της Εταιρικής Σχέσης Κινητικότητας. Συνεργασία για το σχεδιασμό ή/και την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής (δηλ. σε διπυργικό επίπεδο). Ανάλυση και αξιολόγηση των δράσεων (συμπεριλαμβανομένων των μελετών) που εφαρμόζονται στον τομέα της μετανάστευσης από τους δανειστές (συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ) και από τις δημόσιες αρχές. Παράδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών στις αρμόδιες αρχές, εντοπισμός των δράσεων που αντιστοιχούν στις προτεραιότητες των αρχών και για τις οποίες επιθυμούν να συνεργαστούν με την ΕΕ. Συνέχιση και ενίσχυση των πιο πολλά υποσχόμενων δράσεων , στο πλαίσιο της πολιτικής εθνικής ανάπτυξης και με τη συμμετοχή των αρμόδιων αρχών σε εθνικό, περιφερειακό ή/και τοπικό επίπεδο. (<i>Θεματικό πρόγραμμα - Ευρωπαϊκή Επιτροπή</i>)</p>

		ΓΕ	Προσφορά διαπολιτισμικών πρακτικών εξασκήσεων, διεύρυνση του προγράμματος «Scholars in Residence», διοργάνωση πολιτιστικών ταξιδιών, π.χ. ταξίδια ακτιβιστών του Μαρόκου, της Τυνησίας, της Αλγερίας και της Μαυριτανίας γύρω από το θέμα «Δημοκρατία και ρόλος των γυναικών στο Μαγκρέμπ». (MAE Auswärtiges Amt)
	37. Προαγωγή της επιστημονικής κατανόησης του φαινομένου της μετανάστευσης μέσω της συλλογής δεδομένων σχετικά με τις μεταναστευτικές κινήσεις, της δημιουργίας μηχανισμών για τη μελέτη τους, με στόχο να προσδιορισθούν καλύτερα οι πολιτικές και τα μέτρα που απαιτούνται για την από κοινού συντονισμένη και αμοιβαίως επωφελή διαχείριση της μετανάστευσης.	KX	Κατάρτιση διάρκειας τριών μηνών (μαθήματα στα αγγλικά, πρόγραμμα για την απόκτηση διπλώματος, υποτροφία) για (μαροκινούς) υπαλλήλους του δημοσίου με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων τους στον τομέα της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών. (Υπουργείο Εξωτερικών)

Άρθρο 2: σχέδια που ήδη εκτελούνται στις 25/3/2013

ΤΜΗΜΑ	ΣΚΟΠΟΣ	Εταίρος	Πρωτοβουλία
Κινητικότητα, νόμιμη μετανάστευση και ένταξη	2. Συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και του Μαρόκου για την απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και νόμιμης διαμονής (μεταξύ άλλων μέσω της δυνατότητας χορήγησης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων και μεγαλύτερης διάρκειας, καθώς και της παραχώρησης απαλλαγών από την υποχρέωση καταβολής τελών σύνταξης φακέλου για ορισμένες κατηγορίες προσώπων).	ΓΑ	Διευκόλυνση της κυκλοφορίας των προσώπων μεταξύ Μαρόκου και Γαλλίας μέσω της χορήγησης θεωρήσεων βραχείας διαμονής με πολλαπλές εισόδους - αποκαλούμενες «θεωρήσεις κυκλοφορίας» - που επιτρέπουν διαμονή όχι μεγαλύτερη των 3 μηνών για διάστημα 6 μηνών και ισχύουν για 1 έως 5 έτη για τους μαροκινούς υπηκόους και ευνοούν τις οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις μεταξύ Γαλλίας και Μαρόκου. (Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση μετανάστευσης, σε συντονισμό με το Υπουργείο Εξωτερικών)
		ΙΣ	Διευκόλυνση της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων για ορισμένες κατηγορίες προσώπων. Μείωση στο ελάχιστο των προθεσμιών χορήγησης θεωρήσεων για ανθρωπιστικούς λόγους. (Υπουργείο Εξωτερικών και Συνεργασίας)
	4. Καλύτερη ενημέρωση των μαροκινών πολιτών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης στην ΕΕ, μεταξύ άλλων σχετικά με τους όρους εισόδου και τα απορρέοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις.	ΓΑ	Οργάνωση δράσεων προαγωγής των μηχανισμών για τη μετανάστευση επαγγελματιών, οι οποίοι δημιουργήθηκαν με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των νεαρών επαγγελματιών σε προσφορές εργασίας που ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά τους, μέσω της κινητοποίησης των γαλλικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στο Μαρόκο και των μαροκινών επιχειρήσεων που διατηρούν εμπορικές σχέσεις με γαλλικές εταιρίες.
		ΙΣ	Επιχείρηση <i>Paso del Estrecho</i> σχετικά με την άφιξη μεγάλου αριθμού μαροκινών οικονομικών μεταναστών που προέρχονται από διάφορα σημεία της Ευρώπης και μετακινούνται την περίοδο των διακοπών για να συναντηθούν με τις οικογένειές τους στο Μαρόκο (Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας)

		ΓΕ	<p>Η διαδικτυακή πύλη <i>Make it in Germany</i> είναι μια πρωτοβουλία που απευθύνεται στους ειδικευμένους επαγγελματίες (http://www.make-it-in-germany.com). Η πύλη αναφέρει ποιοι τομείς αναζητούν ειδικευμένους επαγγελματίες και ποιες είναι οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις για την απασχόληση στην Γερμανία.</p> <p><i>Υπουργείο Οικονομίας κα Τεχνολογίας BMWi, Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων BMAS, σε συνεργασία με την υπηρεσία απασχόλησης της Γερμανίας)</i></p>
		ΕΕ	<p>Η πύλη της ΕΕ για τη μετανάστευση (http://ec.europa.eu/immigration), την οποία δρομολόγησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Νοεμβρίου 2011, προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες στους μαροκινούς υπηκόους που ενδιαφέρονται να μεταναστεύσουν σε κάποιο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε όσους από αυτούς βρίσκονται ήδη στην επικράτεια της Ένωσης που ενδεχομένως ενδιαφέρονται να αλλάξουν χώρα διαμονής. Ο ιστότοπος αυτός περιέχει τις ειδικές πληροφορίες για τη μετανάστευση σε κάθε κράτος μέλος ανάλογα με τις διάφορες κατηγορίες μεταναστών: εργαζομένους, φοιτητές, ερευνητές και υποψήφιους για οικογενειακή συνένωση. Ο ίδιος ιστότοπος περιέχει και συνδέσμους προς τους επίσημους ιστότοπους των κρατών μελών για πιο λεπτομερή ενημέρωση, καθώς και συνδέσμους προς τους ιστότοπους των οργανισμών υποστήριξης προς τους μετανάστες. Η πύλη της ΕΕ για τη μετανάστευση εξηγεί τα δικαιώματα των μεταναστών και τους κινδύνους που παρουσιάζει η λαθρομετανάστευση. Το πρώτο εξάμηνο του 2013 θα είναι διαθέσιμη και στα αραβικά</p>
	<p>5. Βελτίωση της ενημέρωσης των μαροκινών πολιτών που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για τις προσφορές εργασίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών και των αντίστοιχων υπηρεσιών του Μαρόκου.</p>	ΕΕ	<p>Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών απασχόλησης στα διάφορα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη της ΕΕ και των οργανισμών του Μαρόκου, μέσω του περιφερειακού προγράμματος EUROMED μετανάστευση ΙΙΙ (2012-2014), το οποίο χρηματοδοτείται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Εταιρική Σχέση και την Γειτονία.</p>

		ΕΕ	Ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων του ANAPEC - Εθνικός Οργανισμός για την Προαγωγή της Απασχόλησης και των Ικανοτήτων - μέσω παρέμβασης στους ακόλουθους τομείς: (i) διαχείριση των ανθρώπινων πόρων, (ii) προσφορά υπηρεσιών στον τομέα της διαμεσολάβησης με τελικό σκοπό την ενθάρρυνση της απασχολησιμότητας ή/και της απασχόλησης όσων ζητούν εργασία, προβλέποντας τις ανάγκες της αγοράς και ανταποκρινόμενοι με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις προσδοκίες των εργοδοτών.
	6. Ανάπτυξη στενής συνεργασίας με σκοπό τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και των πανεπιστημιακών διπλωμάτων.	ΕΕ	Προαγωγή της κινητικότητας των μαροκινών φοιτητών, ερευνητών και πανεπιστημιακών προς τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της ΕΕ μέσω των προγραμμάτων της ΕΕ «Erasmus Mundus» και των προγραμμάτων που θα το διαδεχθούν το 2014 (Erasmus για όλους και Marie Slodowska Curie). Ενίσχυση των ανταλλαγών και συμπράξεων των πανεπιστημίων με τις χώρες της νότιας Μεσογείου, μεταξύ των οποίων το Μαρόκο. <i>(Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</i>
		ΕΕ	Δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα «Tempus» και το πρόγραμμα που θα το διαδεχθεί το 2014 (Erasmus για όλους), το οποίο στηρίζει τον εκσυγχρονισμό του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Μαρόκο και τη σύγκλιση του με τους στόχους της διαδικασίας της Μπολόνια. Το πρόγραμμα αυτό επέτρεψε την ανάπτυξη εργαλείων που διευκολύνει τη συγκρισιμότητα και συμβατότητα των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι σπουδαστές. <i>(Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</i>
		ΓΑ	Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με σκοπό να αποκτηθεί μια πρώτη επαγγελματική εμπειρία ενόψει της

		επιστροφής στη χώρα προέλευσης των μαροκινών σπουδαστών που ολοκλήρωσαν με επιτυχία, σε κάποιο γαλλικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχει αναγνωριστεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή σε κάποιο μαροκινό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συνδέεται με γαλλικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με σύμβαση για την απονομή διπλωμάτων στο πλαίσιο διεθνούς εταιρικής σχέσης κύκλο σπουδών που οδηγεί σε δίπλωμα ισοδύναμο τουλάχιστον με master ή με άδεια άσκησης επαγγέλματος.
7. Προσπάθειες για μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της πολιτικής σε θέματα κινητικότητας και άλλων τομέων συνεργασίας (εμπόριο, εκπαίδευση, έρευνα, πολιτισμός) με σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου και της διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών της ΕΕ μαροκινών ασκούμενων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, φοιτητών, ακαδημαϊκών, ερευνητών και επιχειρηματιών.	ΕΕ	Προώθηση προγραμμάτων που ευνοούν την αντιστοίχιση της προσφοράς κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, μέσω του προγράμματος της ΕΕ «TEMPUS» και του προγράμματος που θα το διαδεχθεί το 2014 (Erasmus για όλους). <i>(Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</i>
	ΕΕ	Ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων της Υπηρεσίας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Προώθησης της Απασχόλησης (OFPPPT) , με παρέμβαση (i) στην περιφερειακή αποκέντρωση, (ii) στην ποιότητα της κατάρτισης, με σκοπό να ευνοηθεί η απασχολησιμότητα των διπλωματούχων της δημόσιας επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω της πρόβλεψης των αναγκών της αγοράς και (iii) στην ίδρυση ενός μεγάλου τομειακού ιδρύματος με ειδίκευση στα δημόσια έργα (το EM BTP de Settat). <i>(αδελφοποίηση θεσμών, γεωγραφικό πρόγραμμα «Μαρόκο»)</i>
	ΓΑ	Διευκόλυνση της χορήγησης φοιτητικών τίτλων διαμονής με σκοπό τις σπουδές ή την επαγγελματική εξάσκηση.
8. Υποστήριξη των προσπαθειών ένταξης των υπηκόων του Μαρόκου που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ, αλλά και των υπηκόων	ΓΕ	Καθιέρωση και ανάπτυξη διμερούς συνεργασίας μεταξύ γερμανικών και μαροκινών οργανισμών στους τομείς των επιστημών, της έρευνας και της τεχνολογίας στο πλαίσιο

	τρίτων χωρών που διαμένουν στο Μαρόκο.		<p>συνεργασίας μεταξύ του γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας (BMBF) και του μαροκινού Υπουργείου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Επιστημονικής Έρευνας και Κατάρτισης, καθώς και σε θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα δύο μέρη (λ.χ. έρευνα για το περιβάλλον, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την υγεία).</p> <p><i>(Γερμανικό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας BMBF και μαροκινό Υπουργείο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Επιστημονικής Έρευνας και Κατάρτισης στελεχών)</i></p>
		ΓΕ	<p>Συμπράξεις μεταξύ γερμανικών και μαροκινών πανεπιστημίων, προγράμματα υποτροφιών για τους (μαροκινούς) σπουδαστές, προαγωγή μαροκίνο-γερμανικών σχεδίων στα πλαίσια του προγράμματος «πανεπιστημιακός διάλογος με τον ισλαμικό κόσμο» (θεσπίστηκε το 2006).</p> <p><i>(MAE Auswärtiges Amt)</i></p>
		ΕΕ	<p>Επανεξέταση της οδηγίας του 2004 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη κατάρτιση ή την εθελοντική υπηρεσία.</p> <p><i>(Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</i></p>
	9. Ανάπτυξη αμοιβαίας συνεργασίας για την εφαρμογή ενεργών πολιτικών στους τομείς της ένταξης, της διαπολιτισμικότητας, της καταπολέμησης του αποκλεισμού και της ξενοφοβίας, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα μεταξύ της κοινωνίας υποδοχής και των μεταναστών. Προώθηση του ρόλου των ενώσεων μαροκινών μεταναστών στη διαδικασία κοινωνικής	ΙΤ	<p>Πιλοτικό σχέδιο στην περιοχή Chaouia-Ouardigha του Μαρόκου (περιοχή με ισχυρή τάση για μετανάστευση προς το Πιεμόντε): Σκοπός του σχεδίου είναι η υποστήριξη των πολιτικών ένταξης μέσω της προσφοράς γλωσσικής και γενικότερης καθοδήγησης πριν από την αναχώρηση μαροκινών υπηκόων που διαθέτουν άδεια οικογενειακής επανένωσης στην Ιταλία, καθώς και η ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών αρχών ώστε να μπορούν να παρέχουν ανάλογη βοήθεια σε μόνιμη βάση.</p> <p><i>(Υπουργείο Εσωτερικών της Ιταλίας). Σχέδιο EBOSLA- ήδη</i></p>

	ένταξης. Προώθηση του ρόλου των ενώσεων μαροκινών μεταναστών στη διαδικασία κοινωνικής ένταξης.		υλοποιείται η πρώτη φάση: μελέτη σκοπιμότητας
		ΕΕ	<p>Προαγωγή του σεβασμού των δικαιωμάτων των μεταναστών από υποσαχάριες περιοχές στο Μαρόκο, υλοποίηση από τις οργανώσεις Caritas-France και Caritas-Maroc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βοήθεια προς τη σχολική και επαγγελματική ένταξη των παιδιών και των νεαρών μεταναστών στο Μαρόκο • ενίσχυση του νομοθετικού, διοικητικού και πολιτικού πλαισίου στο Μαρόκο, με σκοπό την προστασία των ευάλωτων μεταναστών (γυναίκες και παιδιά) • ευαισθητοποίηση του πληθυσμού στη διαπολιτισμικότητα και την καταπολέμηση των διακρίσεων.
		ΕΕ	<p>Σχέδιο «Tamkine-migrants»: Ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων των μεταναστών στην χώρα διέλευσης, το Μαρόκο: υλοποίηση από τις οργανώσεις Terre des Hommes Ισπανία, France Volontaires και δυο μαροκινές οργανώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστών γυναικών και παιδιών στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας, • βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστών γυναικών και παιδιών που γίνονται θύματα καταχρήσεων ή βίας σε μέσα δικαστικής συνδρομής, • βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστών γυναικών και παιδιών στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, • ευαισθητοποίηση της μαροκινής κοινωνίας των πολιτών στο πρόβλημα των υποσαχάριων μεταναστών και πολυπολιτισμική προσέγγιση όσον αφορά τις προσφερόμενες υπηρεσίες , • ευαισθητοποίηση των μαροκινών πολιτικών στο πρόβλημα των υποσαχάριων μεταναστών και υποβολή προτάσεων για την εναρμόνιση του εθνικού νομικού πλαισίου με τα διεθνή κείμενα.

<p>Πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και σωματεμπορίας, διαχείριση των συνόρων</p>	<p>14. Υποστήριξη των προσπαθειών που καταβάλλει το Μαρόκο και ενίσχυση της ικανότητάς του σε νομοθετικό, θεσμικό και επιχειρησιακό επίπεδο, για την πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, των δικτύων λαθραίας διακίνησης μεταναστών και σωματεμπορίας.</p>	<p>ΙΣ</p>	<p>Μαθήματα κατάρτισης σύμφωνα με αυτά που έχουν ήδη γίνει. π.χ. στο πλαίσιο των «ημερίδων νόμιμης μετανάστευσης» ή εκείνα που προσφέρονται από την Guardia Civil και την Εθνική Αστυνομία. (Υπουργείο Εσωτερικών)</p>
	<p>15. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών ικανοτήτων και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας για τη διαχείριση των συνόρων, τον εντοπισμό και την εξάρθρωση δικτύων λαθραίας διακίνησης μεταναστών και οργανωμένου διακρατικού εγκλήματος και για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης.</p>	<p>ΙΣ</p>	<p>Το τελευταίο διάστημα υπάρχουν υπάλληλοι-σύνδεσμοι στα αεροδρόμια του Μαρόκου και της Ισπανίας. (Υπουργείο Εσωτερικών)</p>
		<p>ΓΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδυνάμωση της συνεργασίας ανάμεσα στην κινητή μονάδα μετανάστευσης (Brigade Mobile d'Immigration) του Μαρόκου (BMI), η οποία συγκροτήθηκε το 2011 στον αερολιμένα της Καζαμπλάνκα, και τις αντίστοιχες υπηρεσίες στους αερολιμένες του Orly και του Roissy ως συμπλήρωμα της συνεργασίας με τον αξιωματικό-σύνδεσμο της Διεύθυνσης για τη Διεθνή Συνεργασία (DCI) που είναι αποσπασμένος στο Μαρόκο. Ενθάρρυνση και εξομάλυνση των επαφών μεταξύ των γάλλων και μαροκινών αρμοδίων των υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για την καταπολέμηση των δικτύων λαθρομετανάστευσης. • Βελτίωση της ανταλλαγής επιχειρησιακών πληροφοριών στον τομέα των μεταναστευτικών δικτύων με την διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων με συμμετοχή των μαροκινών υπηρεσιών, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της καταπολέμησης των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος. Προώθηση της στενής συνεργασίας Γαλλίας και Μαρόκου στον τομέα του εντοπισμού και της κατάσχεσης προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. (Υπουργείο Εσωτερικών/Κεντρική διεύθυνση της αστυνομίας των συνόρων - Μονάδα επιχειρησιακού συντονισμού της καταπολέμησης της λαθραίας διακίνησης και της εκμετάλλευσης μεταναστών) Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας).

	<p>16. Ενίσχυση, στο πλαίσιο προγραμμάτων που εφαρμόζονται ήδη στο Μαρόκο, των κανόνων ασφάλειας και των διαδικασιών χορήγησης ταξιδιωτικών εγγράφων σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), δελτίων ταυτότητας και τίτλων διαμονής, καθώς και άλλων επίσημων εγγράφων που χορηγούν οι μαροκινές αρχές.</p>	ΓΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή, επικουρικά προς τις εργασίες της Γενικής Γραμματείας για τη μετανάστευση και την ένταξη (SGII), στις διαπραγματεύσεις για τη βελτίωση του ποσοστού χορήγησης προξενικών αδειών διέλευσης. • Στενότερη συνεργασία ανάμεσα στον αξιωματικό σύνδεσμο της DCI που είναι τοποθετημένος στο αεροδρόμιο της Καζαμπλάνκα και των μαροκινών αρχών σε θέματα ανταλλαγής επιχειρησιακών πληροφοριών και στο πλαίσιο της κατάρτισης σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. (Υπουργείο Εσωτερικών / Κεντρική διεύθυνση συνοριακής αστυνομίας - Γραφείο καταπολέμησης της απάτης που σχετίζεται με έγγραφα).
	<p>17. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, των διοικητικών ικανοτήτων και της επιχειρησιακής και τεχνικής συνεργασίας μεταξύ Μαρόκου, ΕΕ και των κρατών μελών της, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η αρωγή προς τους μετανάστες που είναι θύματα σωματεμπορίας, ιδίως προς τους πιο ευάλωτους.</p>	ΓΑ	<p>Ενίσχυση των ικανοτήτων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, όσον αφορά την εκμετάλλευση μέσω της εργασίας: κατάρτιση μαροκινών εξειδικευμένων υπαλλήλων και αστυνομικών στην καταπολέμηση του οικονομικού και κοινωνικού εγκλήματος, ως συνέπεια της διεθνούς εμπορίας εργατικού δυναμικού. (Υπουργείο Εσωτερικών - DGGN - SDPJ - Κεντρικό γραφείο καταπολέμησης της παράνομης εργασίας)</p>
	<p>18. Ενίσχυση της ικανότητας των μαροκινών αρχών, ενδεχομένως σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της ΕΕ, όσον αφορά το πρόβλημα των ασυνόδετων ανηλίκων σε όλες του τις διαστάσεις, ιδίως μέσω της εφαρμογής πολιτικών πρόληψης της μετανάστευσης ασυνόδετων ανηλίκων και διευκόλυνσης της προστασίας τους και της συντονισμένης επιστροφής τους, με βάση την αρχή του ύψιστου συμφέροντος του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού, και της εφαρμογής συνοδευτικών μέτρων για τη διευκόλυνση της οικογενειακής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής επανένταξης των ανηλίκων</p>	ΒΕ	<p>Ανάπτυξη επαφών και ενίσχυση των συνδέσμων με τις μαροκινές αρχές, με σκοπό την αναζήτηση βιώσιμων λύσεων για τους ασυνόδετους ανήλικους και την αύξηση των δυνατοτήτων επανένταξης με τη βοήθεια των τοπικών εταιρών. (Fedasil)</p>
		ΕΕ/ΙΤ	<p>SALEMM: Αλληλεγγύη με τα παιδιά του Μαγκρέμπ και του Μασρέκ. Πρόληψη της μετανάστευσης των παιδιών και των εφήβων των χωρών-στόχων μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων των κοινωνικών λειτουργών σε τέσσερις βασικούς τομείς: κοινωνικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικός προσανατολισμός, επαγγελματική κατάρτιση, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, ίδρυση θυρίδας παροχής πληροφοριών σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση. Μαροκινοί εταίροι: ANAPEC, Εθνική Αλληλοβοήθεια, INAS (Εθνικό Ινστιτούτο Κοινωνικής Δράσης) και τρεις μαροκινές ενώσεις</p>

	στη χώρα προέλευσής τους		(Υπουργείο Εσωτερικών της Ιταλίας) Σχέδιο που δρομολογήθηκε στις 18.12.2012 και θα εφαρμοστεί τα επόμενα χρόνια.
		ΕΕ	Σχέδιο «Παιδιά που ταξιδεύουν»(<i>Enfants en voyage</i>): για μια υπεύθυνη προσέγγιση της μετανάστευσης ανηλίκων, που υλοποιείται από την ΜΚΟ ProgettoMondo MLAL - πρόληψη και διαχείριση της παράνομης μετανάστευσης ασυνόδευτων ανηλίκων στο Μαρόκο - Προώθηση νοοτροπίας υπεύθυνης μετανάστευσης στις επαρχίες Beni Mellal, Khouribga, Ταγγέρη και Nador, με ιδιαίτερη αναφορά στα κοινωνικά δίκτυα και τις οργανώσεις που έχουν ανάμειξη και /ή ενδιαφέρονται για το φαινόμενο της παράνομης μετανάστευσης ασυνόδευτων ανηλίκων
	20. Υποστήριξη, με σεβασμό της αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της υλοποίησης πρωτοβουλιών για τη διευκόλυνση της εθελούσιας αναχώρησης των παράνομων μεταναστών και της κοινωνικοοικονομικής επανένταξής τους, τόσο όσον αφορά τους μαροκινούς υπηκόους στην ΕΕ όσο και τους υπηκόους τρίτων χωρών στο Μαρόκο.	ΒΕ	Παροχή υποστήριξης προς τις μαροκινές αρχές για την εξεύρεση μιας ανθρώπινης και βιώσιμης λύσης για τους μετανάστες σε κατάσταση κινδύνου, μέσω της εθελούσιας επιστροφής και της επανένταξης των μεταναστών που έχουν φθάσει και μπλοκαριστεί στο Μαρόκο . Η επανένταξη είναι στοιχείο καίριας σημασίας στο σχέδιο αυτό διότι καθιστά βιώσιμη την επιστροφή και βοηθά έμμεσα στην ανάπτυξη της χώρας προέλευσης. (Υπηρεσία αλλοδαπών)
		ΚΧ	Υποστήριξη της επανένταξης των Μαροκινών που επιστρέφουν με τη διαδικασία της επανεισδοχής (συμπεριλαμβανομένων των ασθενών που έχουν ανάγκη γιατρού) (Υπουργείο Δικαιοσύνης: υπηρεσία επαναπατριsmού και αναχώρησης)
		ΚΧ	Υποστήριξη της εθελούσιας επιστροφής και της επανένταξης των λαθρομεταναστών που φθάνουν με ή χωρίς τη θέλησή τους στο Μαρόκο με προορισμό τη χώρα προέλευσής τους. (Υλοποίηση από τον ΔΟΜ, με συγχρηματοδότηση από το Υπουργείο Εξωτερικών, με το Βέλγιο και άλλες χώρες)

Μετανάστευση και ανάπτυξη	21. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ και των κρατών μελών της υπέρ της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης των περιφερειών με ισχυρές μεταναστευτικές τάσεις μέσω της εφαρμογής στοχοθετημένων πολιτικών και της προαγωγής των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων μαροκινών που διαμένουν στην αλλοδαπή, με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας.	ΕΕ	Σχέδιο υποστήριξης των δυναμικών ολοκληρωμένης ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές του βόρειου Μαρόκου, ώστε να επιτευχθεί βιώσιμη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και των εσόδων των αγροτικών πληθυσμών της επαρχίας Al Hoceïma (περιφέρεια Rif στο Βόρειο Μαρόκο). • Παρέμβαση που περιλαμβάνει ειδικότερα δράσεις ενδυνάμωσης του τοπικού οικονομικού ιστού (διαφοροποίηση και ενίσχυση των οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης της δημιουργίας θέσεων εργασίας) και δράσεις κοινωνικής ανάπτυξης (πρόσβαση στις βασικές κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες) προς όφελος των μειονεκτικών αγροτικών πληθυσμών, ιδίως των νέων και των γυναικών,
	22. Ενίσχυση του ρόλου των μαροκινών υπηκόων στην ΕΕ με σκοπό τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του Μαρόκου, ιδίως μέσω κινητοποίησης των ικανοτήτων των Μαροκινών που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ, και υποστήριξης των αναπτυξιακών τους πρωτοβουλιών στη χώρα προέλευσής, σε συνεργασία ιδίως μεταξύ των αρμόδιων θεσμικών οργάνων και οργανισμών των δύο μερών.	KX	Προσωρινή επιστροφή απόδημων εμπειρογνομόνων που διαμένουν στις Κάτω Χώρες και θα μπορούσαν να μεταφέρουν την εμπειρογνομοσύνη τους στη χώρα προέλευσής τους, το Μαρόκο. (Υπουργείο Εξωτερικών)
		KX	Ενθάρρυνση της δέσμευσης των υπηκόων του Μαρόκου που διαμένουν στις Κάτω Χώρες να αναπτύξουν τη συνέργια των μαροκινών μεταναστών και να δημιουργήσουν συνθήκες ευνοϊκές για το επιχειρηματικό πνεύμα των μεταναστών, εκ μέρους της κυβέρνησης. (Υπουργείο Εξωτερικών)
	ΓΕ	«Πρόγραμμα στήριξης και επικούρησης των υπευθύνων για την υλοποίηση των σχεδίων» (στο πλαίσιο του προγράμματος «Μετανάστευση με σκοπό την ανάπτυξη»), προσφορά εισαγωγικών σεμιναρίων και εξατομικευμένων συμβουλών στη διαδικασία δημιουργίας επιχείρησης στη χώρα καταγωγής. Το πρόγραμμα ήταν αρχικά πιλοτικό πρόγραμμα στο Μαρόκο, αλλά επεκτάθηκε στο Καμερούν και τη Γεωργία. (Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ΒΜΖ)	

	ΓΕ	«Πρόγραμμα παροχής υποστήριξης προς τις ενώσεις μεταναστών» (στο πλαίσιο του προγράμματος «Μετανάστευση με σκοπό την Ανάπτυξη») το οποίο έχει ως στόχο την υποστήριξη της συμμετοχής των ενώσεων μεταναστών στον τομέα της ανάπτυξης στη χώρα προέλευσης, π.χ. στο Μαρόκο. Πρόκειται για υποστήριξη οικονομική και υποστήριξη στον τομέα του σχεδιασμού και της επικοινωνίας μεταξύ των ενώσεων που εδρεύουν στη Γερμανία και στην Ευρώπη. (Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ΒΜΖΒΜΖ/СΙМ)
	ΕΕ/Κ X	Δραστηριότητες με στόχο την ανάπτυξη προγραμμάτων επανένταξης , τη συνέχιση πρωτοβουλιών που έχουν ήδη δρομολογηθεί όπως το σχέδιο IntEnt (ΜΑΕ) και η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Επανάταξης (σχέδιο που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνεργασία με ΒΕ, ΓΑ, ΓΕ και ΣΔ). (Υπουργείο Δικαιοσύνης: υπηρεσία επαναπατριsmού και αναχώρησης)
	ΒΕ	MEDMA – Σχέδιο για την κινητοποίηση των Μαροκινών που διαμένουν στο Βέλγιο με σκοπό να συμβάλουν στην ανάπτυξη του Μαρόκου
	ΕΕ	Υποστήριξη της δημιουργίας δραστηριότητας και θέσεων εργασίας στο Μαγκρέμπ: Παροχή συνδρομής για τη δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων στο Μαρόκο, την Αλγερία και την Τυνησία με κινητοποίηση της εμπειρογνωμοσύνης επιχειρηματιών που κατάγονται από τις χώρες αυτές και ζουν στην Ευρώπη. Επίσης παροχή βοήθειας στη δημιουργία επιχειρήσεων από επιχειρηματίες της διασποράς, στη χώρα προέλευσής τους. Μαροκινός εταίρος: Fondation Pour la Création d'Entreprise (Ίδρυμα για τη Δημιουργία Επιχειρήσεων-Θεματικό Πρόγραμμα)

24. Διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης των μεταναστών και των οικογενειών τους που επιστρέφουν εθελουσίως και της αξιοποίησης των ικανοτήτων που έχουν αποκτήσει κατά την περίοδο της μετανάστευσής τους, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες ανάγκες των πιο ευάλωτων μεταναστών.	ΓΑ	Πρόγραμμα παροχής βοήθειας στην επανένταξη: συμφωνία μεταξύ του ΟΦΠ και του ΑΝΑΡΕΚ.
	ΓΕ	Διευκόλυνση της κυκλικής μετανάστευσης («κινητικότητα προς το έξω») με σκοπό να μπορούν οι κάτοχοι άδειας μόνιμης διαμονής στη Γερμανία να εγκαταλείπουν τη χώρα για διάστημα μέχρι 24 μήνες χωρίς να χάνουν το δικαίωμα της άδειας διαμονής. (Υπουργείο Εσωτερικών ΒΜΙ)
	ΓΕ	Το «Πρόγραμμα επιστροφής των εμπειρογνομόνων» (στο πλαίσιο του προγράμματος «Μετανάστευση με σκοπό την Ανάπτυξη») διευκολύνει την επιστροφή και επανένταξη των μαροκινών στο Μαρόκο. Σκοπός του προγράμματος είναι η αξιοποίηση του δυναμικού των μεταναστών και η υποστήριξη νεαρών κατόχων πανεπιστημιακού διπλώματος και εμπειρογνομόνων ώστε να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους μέσω ενός δικτύου παροχής εξατομικευμένων συμβουλών, βοήθειας επαγγελματικής αποκατάστασης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, οικονομικής υποστήριξης (π.χ. επιδοτήσεις μισθού). Στόχος της επιστροφής τους είναι η βιώσιμη μεταφορά στις τοπικές συνθήκες της τεχνογνωσίας που απέκτησαν στη Γερμανία. (Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ΒΜΖΒΜΖ/СΙМ σε συνεργασία με την υπηρεσία απασχόλησης της Γερμανίας)
25. Προώθηση της θέσπισης στην ΕΕ και στο Μαρόκο μέτρων που θα επιτρέψουν τη μείωση του κόστους αποστολής των εμβασμάτων των μαροκινών μεταναστών προς τη χώρα καταγωγής τους, ενδεχομένως σε συνεργασία με τους σχετικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα.	ΚΧ	Μείωση του κόστους μεταφοράς των χρημάτων που στέλνουν οι μαροκινοί μετανάστες στη χώρα προέλευσής τους (ιστότοπος «Geld naar Huis») (Υπουργείο Εξωτερικών)
27. Εφαρμογή πολιτικών που επιτρέπουν την πρόληψη	ΕΕ	Διατήρηση του μηχανισμού παρακολούθησης των πρώην

	και την αντιμετώπιση του φαινομένου «φυγής εγκεφάλων», μεταξύ άλλων μέσω της ενθάρρυνσης της κυκλικής μετανάστευσης και της κινητοποίησης των ικανοτήτων.		υπότροφον που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος « ERASMUS Mundus « της ΕΕ.
Οριζόντιες πρωτοβουλίες	37. Προαγωγή της επιστημονικής κατανόησης του φαινομένου της μετανάστευσης μέσω της συλλογής δεδομένων σχετικά με τις μεταναστευτικές κινήσεις, της δημιουργίας μηχανισμών για τη μελέτη τους, με στόχο να προσδιορισθούν καλύτερα οι πολιτικές και τα μέτρα που απαιτούνται για την από κοινού συντονισμένη και αμοιβαίως επωφελή διαχείριση της μετανάστευσης.	ΕΕ	Υποστήριξη του Κοινού Ευρωπαϊκού διπλώματος μάστερ σε θέματα διεθνούς μετανάστευσης και κοινωνικής συνοχής (MISOCO)· πρόκειται για εξειδικευμένο μάστερ στον τομέα της μετανάστευσης που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο δράσης του προγράμματος «ERASMUS Mundus» της ΕΕ.